

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	MANNERHEIMINTIE välillä Päivärinnankatu – Runeberginkatu	Piirustus nro:t:	31607/1-2
Selostuksen laati:	Mika Kaalikoski Projektipäällikkö	pvm:	11.4.2022
Selostuksen hyväksyi:	Reetta Putkonen Liikenne- ja katusuunnittelu- päällikkö	pvm:	11.4.2022
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	

Kohde Mannerheimintie sijaitsee Taka-Töölön (14.) kaupunginosassa. Katusuunnitelma koskee Mannerheimintietä välillä Päivärinnankatu – Runeberginkatu ja se on esitetty piirustuksissa nro 31607/1-2.

Katusuunnitelma on voimassa olevien asemakaavojen nro 1087, 447 ja 8835 mukainen lukuun ottamatta Mannerheimintien länsireunan jalkakäytävää, joka kulkee Helsingin kaupungin omistaman tontin 14518/52 (LH) läpi. Tontille on tulossa kaavamuuotos, joka mahdollistaa yleisen jalankulun tontin reunassa.

Lähtökohdat

Mannerheimintie on olemassa oleva vilkasliikenteinen pääkatu, joka rajautuu suunnittelualueella kadun molemmin puolin suurelta osin kerrostalokiinteistöihin, joissa on lukuisia kivijalkakauppoja ja muita liiketiloja. Kadun itäpuolella sijaitsee Töölön Kisahalli ja länsipuolella Töölön vaunuhalli. Suunnittelualueen eteläpäässä katu rajautuu Mannerheimintien ja Helsinginkadun kulmassa sijaitsevaan puistoalueeseen ("Helsingin puistikko").

Mannerheimintie sijaitsee valtakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaalla alueella ja kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Mannerheimintie kokonaisuudessaan arvoympäristöä.

Mannerheimintie on yksi Helsingin merkittävimmistä keskustaan johtavista joukko liikenteen pääväylistä ja katu on myös autoliikenteelle valtakunnallisesti merkittävä sisääntuloväylä ja pääkatuverkon osa.

Mannerheimintien liikennejärjestelyjä kehitetään kaupungin asettamien tavoitteiden mukaan jalankulun, pyöräilyn ja joukko liikenteen käytön edistämiseksi. Suunnittelun lähtökohdaksi on toteuttaa pyöräliikenteen kantakaupungin tavoiteverkon (kaupunkisuunnittelulautakunta 22.5.2012) mukaiset yksisuuntaiset pyöräliikennejärjestelyt Mannerheimintielle. Yksisuuntaiset pyörätiet ja –kaistat mahdollistavat jalankulun esteettömyyden ja turvallisuuden sekä pyöräliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden paranemisen. Nykyään suunnittelualueella ei ole erillisiä pyöräliikenteen järjestelyjä. Suunniteltava katuosuus on noin 1,0 km pitkä.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Lisäksi lähtökohtana on toteuttaa Mannerheimitielle Länsi-Helsingin pikaraitiotien vaatimukset täyttävät raitiotie- ja pysäkkijärjestelyt. Katusuunnitelmassa huomioidaan lisäksi laajasta kunnallistekniikan saneerauksesta johtuvat kadun muutostarpeet. Kaikki muutokset ovat tarkoituksenmukaista sisällyttää samaan suunnitelmaan ja ohjelmoida toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä hankkeena.

Mannerheimintien itäreunan katupuurivi on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Suunnittelun lähtökohtana on säilyttää puurivi mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena ja parantaa uusittavien puiden kasvuolosuhteita.

Liikenteellinen ratkaisu

Mannerheimintie on ydinkeskustaan johtava pääkatu, joka liittyy suunnittelualueen eteläpäässä valo-ohjatulla tasoliittymällä nykyiseen Runeberginkatuun ja Helsinginkatuun ja pohjoispäässä nykyiseen Päivärinnankatuun. Suunnittelualueella Mannerheimintiehen liittyvät kadut ovat Nordenskiöldinkatu, Ruusankatu, Savilankatu, Linnankoskenkatu, Humalistonkatu, Sallinkatu, Eino Leinon katu, Toivonkatu ja Sibeliuksenkatu. Suunnitelman eteläpäässä liitytään Mannerheimintien (piir.nro 30270) ja Runeberginkadun (piir.nro 30267) laadittuihin katusuunnitelmiin sekä Helsinginkadun nykyisiin järjestelyihin. Pohjoispäässä suunnitelma liittyy Mannerheimintien (piir.nro 30271) laadittuun katusuunnitelmaan.

Mannerheimintien katualueen leveys on 29,90 - 51,80 metriä. Ajokaistoja on molempiin suuntiin kaksi, joista linja-autokaistan leveys on 3,15 - 3,25 metriä ja muun liikenteen ajokaista 3,00 - 3,25 metriä. Nykyiset ajoratojen leveydet ovat etelän suuntaan 6,00 - 6,60 metriä ja pohjoisen suuntaan 5,85 - 8,10 metriä. Kadun keskellä ajoratojen välissä on 6,00 metriä leveä korotettu raitiotiealue. Raitioteiden suunnitteluohjeen mukaisesta raitiotiealueen leveydestä 6,40 metriä joudutaan tilanpuutteen vuoksi tinkimään. Kadun itä- ja länsireunaan rakennetaan 1,50 - 2,50 metriä leveät yksisuuntaiset pyörätiet ja -kaistat sekä vähintään 1,80 metriä leveät jalkakäytävät (huomioitu porrasaskelmat). Ohjeellisesta minimileveydestä 2,20 metriä joudutaan paikallisesti tinkimään.

Suojatieylitykset suunnitellaan esteettömyyden erikoistason mukaan pääosin nykyisiin kohtiin. Savilankadun ja Ruusankadun risteuksen eteläpuolelta ja Sibeliuksenkadun risteuksen kohdalla liikennevalo-ohjaamattomat suojatiet poistetaan ja Linnankoskenkadun kohdalla liikennevalo-ohjaamaton suojatie korvataan kadunylityspaikalla.

Päivärinnankadun, Ruusankadun, Savilankadun ja Linnankoskenkadun liikennevalo-ohjaamattomat tonttikatuliittymät toteutetaan ajoradasta korotettuina ylijatkettuina jalkakäytävinä. Järjestely parantaa liittymien liikenneturvallisuutta.

Raitiotien kiskoalue rakennetaan korotettuna, mikä vähentää autojen raitioliikenteelle aiheuttamia häiriöitä ja parantaa raitioliikenteen luotettavuutta. Raitiovaunun pysäkit rakennetaan 2,30 - 2,80 metrin levyisinä. Kapein 2,30 metriä leveä pysäkki varustetaan erikoispysäkkikatoksella, joka mahdollistaa pysäkin esteettömyyden. Töölön hallin eteläsuunnan raitiovaunupysäkki siirretään Humalistonkadun risteuksen pohjoispuolelle muodostaen pysäkkiparin pohjoissuunnan pysäkin kanssa.

Yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt parantavat pyöräilyn sujuvuutta ja turvallisuutta sekä selkeyttävät risteyksissä kulkemista. Pyörätiet toteutetaan pääosin ns.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

kolmitasopyöräteinä, jossa pyörätiet on reunakivellä ja tasoerolla eroteltu sekä ajoradasta että jalkakäytävästä. Järjestely parantaa kaikkien kulkumuotojen turvallisuutta. Katuliittymissä ja suojatieylystysten kohdilla pyörätie laskee 5,00 metriä pitkällä luiskalla ajoradan tasoon pyöräkaistaksi.

Suunnittelualueen pyöräliikenteen väylien yhteispituus on noin 1020 m.

Suunniteltu ratkaisu on liikenne- ja katusuunnittelupalvelun laatiman liikennesuunnitelman nro 7197 (kaupunkiympäristölautakunta 5.10.2021) periaatteiden mukainen.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajoradat, jalkakäytävät ja pyörätiet päällystetään asfaltilla. Ajoradan tasossa olevat pyöräkaistat päällystetään punaisella pinnoitteella (huomioväri). Erotuskaistat ja keskisaarekkeet kivetään noppakivillä. Tonttiliittymät sekä lastaus- ja purkupaikat kivetään nupukivillä. Erotuskaistoilla käytetään mahdollisuuksien mukaan vanhoja kiviä. Reunatuet ovat punaista luonnonkiveä. Nykyiset reunatuet käytetään uudelleen.

Linja-autopysäkkien odotustilat kivetään mustalla betonikiveyksellä. Raitiotiepysäkki kivetään mustalla betonikiveyksellä, katoksen kohta harmaalla betonikiveyksellä ja pysäkkiä reunustaa kaide ajoradan puolella. Linja-auto- ja raitiovaunupysäkeillä on katokset lukuun ottamatta Toivonkadun pohjoispuolella olevaa pohjoissuunnan linja-autopysäkkiä.

Eri tasoilla sijaitsevat jalkakäytävä ja pyörätie erotetaan toisistaan reunakivellä sekä 2 kiven levyisellä noppakiviraidalla. Suojatiet varustetaan varoitusalueilla, jotka ovat vaaleaa luonnonkiveä. Jalankulun suojatieylytykset rakennetaan esteettömiksi käyttämällä luiskattua reunatukea.

Katupuita joudutaan uusimaan uusien liikennejärjestelyiden vaatiman katutilan mitoituksen sekä kadun peruskorjauksessa toteutettavan laajan kunnallistekniikan saneeraustarpeen vuoksi. Mannerheimintien itäreunan puurivin puut Töölön kisahallin eteläpäädyistä Savilankadun risteykseen saakka uusitaan kokonaisuudessaan uusille paikoille. Puille rakennetaan uudet riittävät kasvualustat elinkelpoisuuden varmistamiseksi. Uudet istutettavat puut ovat lehmuksia.

Mannerheimintie 88 ja 90 kohdalle rakennetaan noin 15 metriä pitkä matala paasikivimuuri tontin rajalle. Muurin korkeus on enintään 0,50 metriä.

Suunnittelualueen nykyiset mainoslaitteet poistetaan. Mainoslaitteiden uudelleen sijoitus tarkistetaan uuden mainossopimuksen myötä.

Valaistus

Mannerheimintien valaistus uusitaan ja se toteutetaan nykyisen mallin mukaisesti ripustuskiinnityksellä rakennusten julkisivuihin tai pylväisiin. Yhteiskäyttöpylväät sijoitetaan erotuskaistalle tai katualueen rajalle.

Tasaus ja kuivatus

Mannerheimintien tasaus noudattaa pääosin kadun nykyistä korkeusasemaa.

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

Mannerheimintie kuivatetaan hulevesikaivoilla ja -viemäreillä, jotka liittyvät Urheilukadun ja Mäntymäentien liittymissä nykyiseen sekavesiviemäriin.

Mahdollisessa tulvatilanteessa Mannerheimintien vedet virtaavat Savilankadun tai Toivonkadun kautta Urheilukadulle etelään ja Helsinginkadun kautta Töölönlahteen. Lisäksi tulvatilanteen vedet virtaavat putkea pitkin Linnankoskenkadun liittymän kohdalta Sallinkadun kautta Urheilukadulle.

Esteettömyys

Mannerheimintien suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun erikoistavoitetaso.

Ylläpitoluokka

Mannerheimintie kuuluu ylläpitoluokkaan I.